

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne 2019

LHV Pensionifond L

Majandusaasta aruanne

01.01.2019 – 31.12.2019

Fondi nimi	LHV Pensionifond L
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon	(372) 6 800 400
Faks	(372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu (alates 06.06.2019) Mihkel Oja (kuni 19.06.2019)
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2019. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	18
Lisa 4 Kapitali juhtimine	27
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	27
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	29
Lisa 7 Viitlaekumised	29
Lisa 8 Seotud osapooled	29
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	30
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	32
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2019	33
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2018	39
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	45

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond L on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sisse maksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine, investeerides fondile lubatud instrumentidesse. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal Fondi vara turuväärtusest oli kuni 01.09.2019 50% ja alates 02.09.2019 on kuni 100%.

2. mail 2019. a jõustusid prospekti muudatused, mis lubavad fondi vara edaspidi senisest suuremas ulatuses investeerida ühe emitendi emiteeritud väärtpaberitesse (5% asemel 10%), ühte investeerimisfondi (10% asemel 20%) ning ühe krediidasutuse hoiustesse (10% asemel 20%). Lisaks ei ole enam nõutud, et väärtpaberid oleks vabalt võõrandatavad ning fondivalitsejal ei tule järgida fondide ja hoiuste koondpiirangut (30%). Muudatused on prospekti tehtud peamiselt tulenevalt vastavate piirangute leevenemisest investeerimisfondide seaduses. Fondivalitseja ei loe ühtki muudatust eraldiseisvalt oluliseks, ent on hinnanud, et muudatuste hulka arvesse võttes võib nad koondarvestuses oluliseks lugeda. 2. septembril 2019. a jõustusid prospekti muudatused, millega tõusis aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal Fondi varade turuväärtusest 50% pealt 100% peale.

1. veebruarist 2018 on fondil kolm fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhivad fondi Romet Enok ja Kristo Oidermaa.

Aktsiaturgude ülevaade

2019. aasta esimene pool kulges maailma aktsiaturgudel küll veidi närviliselt ja mitme suurema peamiselt poliitilistest otsustest tingitud kõikumisega, kuid kogu aasta lõikes näitasid nii arenenud kui arenevate riikide aktsiaturud tugevat tootlust. Euroala 50 suurimat börsiettevõtet koondav indeks Euro Stoxx 50 tõusis 2019. aastal koos dividendimaksetega 28,2%. Euroopa suurriikidest näitasid parimat tootlust Saksamaa, Prantsusmaa ja Itaalia börsid, kerkides vastavalt 25,5%, 30,5% ja 33,8%. LHV pensionifondidele tõid seejuures väga hea tootluse ka Soome aktsiad. Näiteks kütusemüüja Neste Oili ja kaubandusketi Keso aktsiad kerkisid vastavalt 41,0% ja 38,8% ning pakenditootja Stora Enso aktsia tõusis 32,5% võrra. Ka Jaapani börsiindeks näitas aasta jooksul tugevat tootlust tõustes eurodes mõõdetuna koos dividendidega 24,9%. Globaalne arenevate turgude indeks MSCI Emerging Markets tõusis aastaga eurodes mõõdetuna 20,6% ning suurimate tõusjate seas olid Hiina ja Venemaa börsid.

Globaalse aktsiaturgude tõusuga läksid kaasa ka Baltimaade börsid, kus tugevaimat kasvu näitas Vilniuse börsiindeks 15,4% tootlusega. Riia börsiindeks kerkis aasta jooksul 11,5% võrra ja Tallinna börsi tõusuks jäi 10,0%. Leedu aktsiate seas tegid väga tugeva tulemuse LHV pensionifondide portfelli kuuluvad rõivamüüja Apranga ja pank Šiaulių Bankas, mille aktsiad tõusid aastaga vastavalt 39,1% ja 33,2%. Leedu reisikorraldaja Novaturase aktsiad aga langesid koguni 46,3% võrra. Selle põhjuseks on suuraktsionärist erakapitalifondi osaluse mahukas vähendamine varasemast oluliselt madalama aktsiahinna juures. Läti börsiaktsiate seas tõi pensionifondidele 93,7% tootluse ravimifirma Grindeks, mille suuromanik tegi teistele aktsionäridele ülevõtupakkumise börsihinnast märkimisväärselt kõrgema hinnaga. LHV pensionifondid müüsid selle pakkumise käigus kõik Grindeksi aktsiad.

Kevadel kuulutasid LHV pensionifondide portfelli kuuluvad Tallinna börsiettevõtted välja aktsionäridele makstavad dividendid ning valdavalt pakutakse küllaltki head tootlust. Näiteks Tallinna Kaubamaja maksis investoritele rekordilised 0,71 eurot aktsia kohta, mis teeb dividenditootluseks u. 8%. Tallinna Sadam aga lubas välja oodatust suurema dividendi 0,134 eurot aktsia kohta, pakkudes seega ~6% dividenditootlust. Laevandusettevõtte Tallink aga rõõmustas aktsionäre nii dividendide kui ka kapitali tagastusega kokku 0,12 eurot aktsia kohta.

2019. aasta novembris toimus Tallinna börsil Coop Panga aktsiate esmane avalik pakkumine, milles osalesid ka LHV pensionifondid. Aktsiate hinnaks kujunes 1,15 eurot ning pank kaasas uutelt investoritelt kokku 31,3 miljonit eurot, mis on mõnevõrra vähem soovitud 37 miljonist eurost. Samuti tegid LHV pensionifondid sügisel mitu uut investeeringut nii Euroopa kui ka USA börsidel kauplevatesse ettevõtetesse. Pangandussektoris soetasid fondid Euroopa suurpankade Swedbank ja Santander aktsiaid, seejuures viimane neist tegutseb laialdaselt ka Ladina-Ameerikas. Samuti lisandusid uute positsioonidena liider Euroopa kaitsetööstuse valdkonnas Thales ning kulla- ja vase kaevandamisega tegelev USA suurettevõtte Barrick Gold Corp. Lisaks soetasid pensionifondid Trigon Uus Euroopa aktsiasiafondi osakuid. See fond investeerib Euroopa Liidu uute liikmesriikide ja kandidaatriikide börsidel noteeritud aktsiatesse. Fondi portfelli koosneb keskmiselt 30-40 aktsiast rõhuasetusega Poola, Tšehhi, Ungari, Rumeenia ja Sloveenia börsidele.

2019. aastal olid LHV pensionifondid väga aktiivsed erakapitalifondidesse investeerimisel. Baltimaades lisandusid portfellidesse Eestis asutatud BaltCap Private Equity Fund III fond ning Leedu INVL Baltic Sea Growth fond. BaltCap Private Equity III fondi puhul on tegu BaltCapi kolmanda fondiga, mis erineb eelnevast kahest peamiselt seetõttu, et lisaks Baltikumile investeeritakse kuni 25% fondi mahust regioonist väljaspool olevatesse ettevõtetesse, millel on Balti riikidega tugev äriseos. Leedus asutatud INVL Baltic Sea Growth fondi eesmärgiks on aga investeerida keskmise suuruse ja hea kasvupotentsiaaliga ettevõtetesse. Samuti tegid LHV pensionifondid esmakordselt suuremas mahus investeeringuid ka erakapitalifondidesse väljaspool Baltikumi. Portfellidesse lisandusid globaalse haardega fondid Blackstone VIII ja Partners Group 2019, Lõuna-Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond InvestIndustrial VII, Londonis asutatud ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Novalpina Capital Partners I ning Põhja-Ameerika ja Euroopa ettevõtetesse investeeriv fond Quilvest Club Fund II.

Möödunud aasta kevadel valmisid koostöös Lumi Capitaliga LHV pensionifondide esimesed üürimajad Põhja-Tallinnas Manufaktuuri tänaval. Kokku on kahes hoones 127 ühe- kuni kolmetoalist korterit ning 2019. aasta lõpu seisuga olid need kõik ka üürnikud leidnud. Järgmised üürimajad kokku 164 korteriga Uus-Mustamäe kvartalis valmivad ootuste kohaselt 2021. aasta esimeses pooles. Oktoobris tegid LHV pensionifondid esimese kinnisvara otseinvesteeringu ning koostöös Lumi Capitaliga soetati Tallinnas TalTechi teaduslinnakus asuv Skype majana tuntud kontorihoone. Hoones on renditavat büroopinda 6850 ruutmeetrit ning suurimaks üürnikuks on Microsoft Eesti arenduskeskus. 2020. aasta alguses lisandus pensionifondide kinnisvaraportfelli ka Tallinna kesklinnas Tartu maanteel asuv büroohoone Valge Maja, milles on renditavat pinda enam kui 16 000 ruutmeetrit.

Ka 2020. aastal jätkavad LHV pensionifondid investeerimist alternatiivsetesse varaklassidesse, ennekõike kinnisvarasse ja rahvusvahelistesse erakapitalifondidesse. Näeme erakapitaliturgudel märksa paremat riski ja tootluse suhet võrreldes avalike turgudega, mis on tugevamalt mõjutatud poliitilistest otsustest. Kinnisvarainvesteeringud aga kindlustavad pensionifondidele pikaajalise stabiilse rahavoo ja pakuvad atraktiivset tootlikkust.

Võlakirjaturgude ülevaade

Fondide võlakirjaportfellides jätkasime tööd kohalike ettevõtete emissioonidest portfelli ülesse ehitamiseks. Erinevates fondides jõudsime kokkuleppele erinevate emitentidega investeeringute suurendamiseks või uusemissiooniks. Uue suure investeeringuna sai aasta lõpul allkirjad €20 mln allutatud võlakiri Leedu pangale Siauliui. Tegemist on pankade omavahendite regulatsioonidele vastava tüüpilise instrumendiga – kestvus kümme aastat ja emitendil on esimest korda õigus varasemaks lunastamiseks viie aasta möödumisel emissioonist. Pika tähtaja ja omavahendite hulka arvamise eest maksab pank võlakirjadelt LHV fondidele edaspidi intressi 6,15%. Siauliui on Leedu turul pika ajalooga, kuid kiirelt kasvav pank, emissioonist saadud raha kasutataksegi kasvu finantseerimiseks. LHV fondidel oli juba 2017. a detsembrist senior võlakirja investeering nimetatud pank, mis enne allutatud võlakirja tehingut maksti enneaegselt tagasi. Siauliui aktsiad on noteeritud Vilniuse börsil ja panga suurim aktsionär on Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

Jätkuvalt tugeva makromajandusliku keskkonna taustal paranesid portfellis juba olevate emitentide finantstulemused. Samuti teeme jätkuvalt tööd, et Eesti ja Baltikumi emitentidest võlakirjaportfelli kasvatada. Siauli panga tehing näitab, kuidas meie tegevusraadius on ulatumas ka Eestist väljapoole. Kõik see ainult suurendab investeringute valikut ja loob eeldused kõrgemaks tootluseks.

Rahvusvaheliste suurettevõtete võlakirjaturg on meie meelest jätkuvalt ebaatraktiivselt kõrge hinnaga. Sellele vaatamata otsime võimalusi loomulikult ka sealt. Kevadel soetasimegi enam kui €15 mln eest harva avalikult võlakirju müüva Soome kindlustuskontserni Sampo allutatud pabereid. Suhteliselt kõrge rahvusvahelise reitinguga võlakiri maksab loomulikult selgelt madalamat intressi (3,375%) kui meie kohalikud investeringud, kuid koos hinnatõusuga ulatus kogutootlus fondidel antud investeringult aasta lõpuks enam kui 10%ni. Ligi kaks korda nii kõrget tootlust pakkus möödunud aastal meie investering Danske panga allutatud võlakirjadesse. Meile vastuvõetava riskitaseme juures kõrget tootlust pakkuvaid võlakirju on rahvusvahelistel turgudel hetkel siiski väga vähe. Kuigi eelmise aasta euroala ettevõtete ja valitsuse võlakirjaturgude tootlus jäi vahemikku 6,2%-6,8% (Bloomberg Barclays indekse alusel) on edasised väljavaated kehvad. Intresside langus tähendab näiteks, et aastalõpu seisuga on Saksa 10 aastase riigivõlakirja oodatav tootlus -0,2%. Oleme LHV pensionifondides nüüdseks loonud olukorra, kus ainult turgudest sõltumise asemel on meil kaks reaalselt alternatiivi – rahvusvahelised võlakirjaturud ja kohalikud tehingud. Suurem valik loob selged eeldused kõrgemaks pikaajaliseks tootluseks.

Progressiivsete fondide võrdlus *	NAV 31.12.2018	NAV 31.12.2019	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond L	1,63113	1,72557	+5,79%
Luminor A Pensionifond	1,10341	1,27457	+15,51%
Swedbank Pensionifond K60	1,20816	1,32856	+9,97%
SEB Progressiivne Pensionifond	1,06075	1,16087	+9,44%
SEB Energiline Pensionifond	0,86130	1,02815	+19,37%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond L 2019. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond L 2019. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaruandest, investeeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Vahur Vallistu
Juhatuseliige

Tallinn, 30.03.2020

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	47 800 574	31 828 566
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	473 508 226	442 024 193
Aktsiad	5	99 052 036	83 338 135
Fondiosakud	5	209 182 156	166 443 533
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses		87 186 176	88 484 968
Viitlaekumised	7	630 310	3 858 155
Varad kokku		917 359 478	815 977 550
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses			
Lühiajalised kohustused			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	555 205	869 349
Lühiajalised kohustused kokku		555 205	869 349
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		555 205	869 349
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	916 804 273	815 108 201
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		917 359 478	815 977 550

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne
 (eurodes)

	Lisa	2019	2018
Tulud			
Intressitulu		2 017 579	2 201 188
Dividenditulu		13 459 710	9 480 667
Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest			
Võlakirjadelt		16 232 038	3 800 675
Aktsiatelt		10 499 082	-5 096 119
Fondiosakutelt		16 291 291	-2 535 237
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-38 803	188 332
Tulud kokku		58 460 897	8 039 506
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	8 973 154	9 914 654
Tehingutasud		28 233	18 346
Muud tegevuskulud		241 076	2 668
Tegevuskulud kokku		9 242 463	9 935 668
Oodatav krediidikahju		36 049	-238 275
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		49 254 483	-2 134 437

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

		01.01.2019	01.01.2018
	Lisa	-31.12.2019	-31.12.2018
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi alguses		815 108 201	755 002 597
Osakute märkimisel laekunud raha		130 859 864	125 805 619
Osakute lunastamisel tasutud raha		-78 418 275	-63 565 578
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		49 254 483	-2 134 437
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	916 804 273	815 108 201
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		529 332 982	498 338 961
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.73200	1.63565

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	2 017 579	2 515 031
Laekunud dividendid	16 691 733	7 685 170
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-45 578 805	-59 504 022
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	0	2 370 134
Makstud tegevuskulud	-9 556 606	-9 909 227
Neto rahavood põhitegevusest	-36 426 099	-56 842 914
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	130 855 185	125 222 684
Osakute lunastuse eest tasutud	-78 418 275	-63 565 578
Neto rahavood finantseerimistegevusest	52 436 910	61 657 106
Rahavood kokku	16 010 811	4 814 192
Raha ja raha ekvivalentide muutus	16 010 811	4 814 192
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	31 828 566	26 826 042
Valuutakursside muutuste mõju	-38 803	188 332
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	47 800 574	31 828 566

Lisad lehekülgedel 12 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond L (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002 ning fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. Aktsiate, aktsiafondide ja muude aktsiatega sarnaste instrumentide maksimaalne osakaal Fondi varade turuväärtusest oli kuni 01.09.2019 50% ja alates 02.09.2019 on kuni 100%, ülejäänud osa varast investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse.

LHV Pensionifond L fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 30.03.2020.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond L raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määrmises nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määrmises toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määrmise nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määrmises nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuar 2020 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudetud kontseptuaalne raamistik sisaldab uut peatükki mõõtmise kohta, juhiseid finantstulemuse raporteerimise kohta, täiendatud mõisteid ja juhiseid (nt kohustuse mõiste) ning selgitusi oluliste valdkondade rolli kohta finantsaruandluses, näiteks juhtkonna kätte usaldatud ressursside kasutamise hoolsus, konservatiivsus, mõõtmise ebakindlus. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Fond hindab mõju finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile. Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis on kehtivad 1. jaanuarist 2019 alanud aruandeperioodile, ei ole eeldatavasti olulist mõju fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab. Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediitiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2019 seisuga oodatava krediitkajuhju suurus. Täpsem info toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes. Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaberitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva depoopanga viimase ostunoteeringuga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustusi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks Fondi depoopanga hindamispäeva viimase ostunoteeringu. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse kasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustused õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees.

IFRS 9 kategooria	Klass (määratletud Fondis)	31.12.2019	31.12.2018
Finantsvarad	Nõuded krediitiasutustele	47 800 574	31 828 566
	Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses		
	Võlakirjad	87 186 176	88 484 968
	Muud finantsvarad	630 310	3 858 155
Finantskohustused	Aktsiad	99 052 036	83 338 135
	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid		
	Fondiosakud	209 182 156	166 443 533
	Võlakirjad	473 508 226	442 024 193

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustuse arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustuse kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustust selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustuse puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega, näiteks teenustasud. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustuste tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustus (või finantskohustuse osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglasest väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglasest väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumentid) puhul põhineb õiglane väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu-ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasisivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (last bid-price).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmine või hilinevad maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).

- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvelevõtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suuruselt antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveest vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enamasti maksud dividendidelt jäetakse aktivatena üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleööhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleööhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarede turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 01.09.2019 2,0% aastas Fondi varade turuväärtusest ning alates 02.09.2019 1,2% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 1,5948%, perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 1,33%, perioodil 01.02.2018 kuni 31.01.2019 1,26%, perioodil 01.02.2019 kuni 01.09.2019 1,20% ning alates 02.09.2019 on kohaldatav valitsemistasu 0,72%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Edukustasu

Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui fondi osaku puhaskväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31. augustist 2019. a. Edukustasu arvestusperiood on kalendriaasta välja arvatud esimene arvestusperiood, mille pikkus on 4 kuud (31.08.2019-31.12.2019). Edukustasu võetakse arvesse fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhaskväärtuse kindlaksmääramisel. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu 20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt ning kuni 2% fondi vara väärtusest.

Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhaskväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhaskväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhaskväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhaskväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhaskväärtuse indeksi väärtuseks viimane.

Kui puhaskväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvutatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhaskväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhaskväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvutatakse edukustasu suurus puhaskväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospекtis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II sambaga liitunudel võimalik esitada avaldus jätkamaks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase

süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba pensionimaksed isikutele 2% ja riigil 4%.

2.18 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhasväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.19 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhasväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeeringufondide seaduse ja Fondi tingimustega seotud investeerimispiiranguid. Investeeringulimiitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse. Valuutaposisioonist lähtuvalt on tundlikkuse analüüsi tabelis toodud intressitulude ja õiglase väärtuse muutuse mõju baaspunktides nii eurodes kui dollarites.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2019			
EUR	+/- 20	+/- 733 325	+/- 39 018
USD	+/- 20	+/- 1 828	+/- 19 013
31.12.2018			
EUR	+/- 20	+/- 649 998	+/- 25 012
USD	+/- 20	+/- 125 036	+/- 24 980

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2019. ja 2018. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi-summad	Turumuutus-te mõju ja kogunenud intress	Allahind-lused	Kokku
31.12.2019								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	47 800 574	0	0	0	47 800 574	0	0	47 800 574
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	162 957 498	8 208 620	216 971 798	69 379 286	457 517 202	15 991 024	0	473 508 226
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	2 611 584	13 132 625	71 108 076	86 852 285	536 118	-202 227	87 186 176
Kokku	210 758 072	10 820 204	230 104 423	140 487 362	592 170 061	16 527 142	-202 227	608 494 976

	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Turumuutus- te mõju ja kogunenud intress	Allahind- lused	Kokku
31.12.2018								
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	31 828 566	0	0	0	31 828 566	0	0	31 828 566
Võlakirjad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	109 924 843	22 965 279	196 191 201	102 893 256	431 974 580	10 049 614	0	442 024 193
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	2 499 736	32 624 375	53 130 522	88 254 633	468 609	-238 276	88 484 968
Kokku	141 753 409	25 465 015	228 815 576	156 023 778	552 057 779	10 518 223	-238 276	562 337 727

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2019	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	46 218 923	946 842	10 000	75 791	549 018	47 800 574
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	453 623 796	19 884 430	0	0	0	473 508 226
Aktsiad	86 236 655	4 865 615	1 226 833	1 816 768	4 906 165	99 052 036
Fondiosakud	198 686 479	10 238 561	0	0	257 116	209 182 156
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	87 186 176	0	0	0	0	87 186 176
Viietlaekumised	613 372	16 938	0	0	0	630 310
Valuutariski kandvad varad kokku	872 565 401	35 952 386	1 236 833	1 892 559	5 712 299	917 359 478
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-555 205	0	0	0	0	-555 205
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-555 205	0	0	0	0	-555 205
Avatud valuutaposisioon	872 010 196	35 952 386	1 236 833	1 892 559	5 712 299	916 804 273

31.12.2018	EUR	USD	JPY	CHF	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	28 593 491	3 093 135	4 845	30 065	107 030	31 828 566
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	366 616 719	75 407 474	0	0	0	442 024 193
Aktsiad	77 156 190	1 915 767	935 717	1 356 422	1 974 040	83 338 135
Fondiosakud	158 076 532	7 912 578	0	0	454 423	166 443 533
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	88 484 968	0	0	0	0	88 484 968
Viitlaekumised	3 845 093	13 062	0	0	0	3 858 155
Valuutariski kandvad varad kokku	722 772 993	88 342 016	940 562	1 386 487	2 535 492	815 977 550
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-869 349	0	0	0	0	-869 349
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-869 349	0	0	0	0	-869 349
Avatud valuutaposisioon	721 903 644	88 342 016	940 562	1 386 487	2 535 492	815 108 201

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2019	Kursimuutus	2018
USD kurss	+/- 10%	+/- 3 595 239	+/- 10%	+/- 8 834 202
JPY kurss	+/- 10%	+/- 123 683	+/- 10%	+/- 94 056
CHF kurss	+/- 10%	+/- 189 256	+/- 10%	+/- 138 649

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tulestisinstrumentide õiglasest väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtpaberi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;

Alates 2019. aasta septembrist puudub Fondil maksimaalse aktsiariski osakaalu piirang ning kogu vara võib täies ulatuses investeerida aktsiaturgudele.

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade ja sektorite lõikes on esitatud lisa 3.4 Riski kontsentratsioon.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisi järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 567 951 229 eurot (2018. aastal: 518 658 916 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2019	31.12.2018
Võlakirjad		
Alexela 02/03/28	9 155 658	9 435 441
Arco Vara 12% 21/12/20	300 900	300 900
Autolist 12% 03/04/22	5 318 188	5 318 188
Autolist 3% 03/04/22	5 001 949	6 202 417
Baltic Horizon 08/05/23	16 042 240	14 409 393
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	1 000 542	1 000 542
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	10 226 174	10 226 520
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	11 568 404	11 568 732
Coop Pank 6.75% 04/12/2027	2 724 724	2 724 724
Coop Pank 1.25% 02/03/2021	3 031 042	5 051 736
Coop Pank 7.58% 29/03/2029	1 967 793	0
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	1 723 235	1 783 654
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27	3 723 006	0
INBANK 7% 28/09/26	201 901	208 726
INBANK 6% 19/12/26	191 432	0
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	31 101 391	31 101 391
Siauliu Bankas 21/12/20	0	16 002 630
Siauliu Bankas 23/12/29	13 648 322	0
Tartu linn 25/10/32	2 313 627	2 501 946
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25	3 686 722	4 178 285
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	4 414 539	4 905 043
Võlakirjad kokku	127 341 789	126 920 268
Aktsiad		
Apranga	718 738	1 037 654
Arco Vara	948 510	931 869
Bank Saint Petersburg	1 011 294	698 010
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	133 751	170 328
Ekspress Grupp	1 529 444	1 928 026
Grigeo	961 500	938 100
Grindeks	0	2 589 665
LCI5 osa	8 829 619	0
Linas Agro	322 901	1 132 624

Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	9 773 528	8 616 720
Lumi Kodud Aiandi osa	1 965 230	1 966 607
Olainfarm	3 661 943	3 360 961
PFNONWOVENS	781 466	888 749
Roovlimae Holding (Thermory)	2 288 943	2 076 481
Siauliu Bankas	1 732 861	1 373 275
Silver Screen Holdings	5 630 247	4 986 790
Tallink Grupp	6 598 965	6 862 654
Tallinna Kaubamaja	6 867 418	6 497 040
VH Agent 002 osa	2 471	0
VH KV 001 osa	1 761	0
Aktsiad kokku	53 761 590	46 055 553
Fondiosakud		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	276 267	317 160
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	1 578 419	2 060 652
BaltCap Private Equity Fund II	7 619 469	6 700 713
Birdeye Timber Fund	4 328 670	3 125 146
Birdeye Timber Fund 2	4 724 015	2 749 363
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	7 208 893	5 820 445
East Capital Baltic Property Fund II	10 479 187	10 501 406
East Capital Baltic Property Fund III	16 974 878	15 083 205
EFTEN Kinnisvarafond	38 293 528	37 485 488
EFTEN Kinnisvarafond II	1 046 891	1 021 754
Investindustrial VII	211 450	0
INVL Baltic Sea Growth Fund	1 594 599	0
Karma Ventures I SICAV-SIF	3 829 014	1 634 594
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	2 169 090	2 103 070
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	2 155 820	2 089 499
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	12 428 279	11 794 045
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	2 087 773	1 982 351
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 752 153	1 661 433
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 688 019	1 600 665
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 439 226	1 363 236
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	1 042 220	986 695
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	7 084 248	1 572 929
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	9 593 016	6 249 828
Novalpina Capital Partners I	6 849 220	0
PG Direct Equity 2019	690 511	0
QS Club Fund II	1 415 654	0
SG Capital Partners Fund I	9 220 075	0
Tera Ventures II Usaldusfond	106 857	-9 154
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	1 617 718	765 251
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	6 148 422	4 338 345
Usaldusfond Equity United PE I	26 500	0
Usaldusfond Superangel One	1 326 584	287 022
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	743 004	188 321
Fondiosakud kokku	167 749 669	123 473 462
Kokku	348 853 048	296 449 283

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2019 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	138.86
Investeeringud kinnisvara fondidesse	26.69
Kokku	165.55

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediitireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

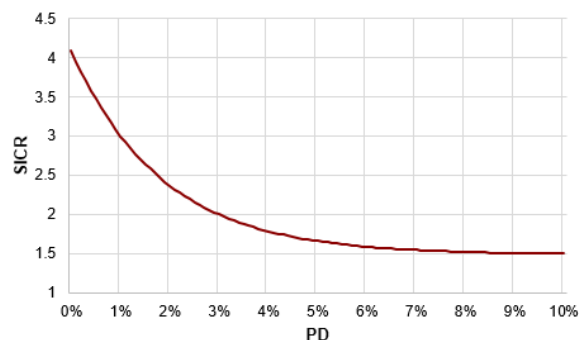
Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediitkvaliteedi muutusele peale esmast arvelevõtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediitikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediitikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediitikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediitikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (SICR) alates esmasest arvelevõtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument järgmisel allahindlusfaasi. Olulist krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisel allahindlusfaasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedagi krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisel allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidiireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2019 on järgmised: baasstsenaarium 65%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 10%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäär korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tulevisinstrumendid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kanna krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimakssetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	47 800 574	31 828 566
Viitlaekumised	630 310	3 858 155
Võlakirjad õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande	473 508 226	442 024 193
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	87 186 176	88 484 968
Kokku	609 125 286	566 195 882

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediitkahjuga. 31.12.2019 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<10) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2019	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	2 313 627	0	2 313 627
madal krediidirisk	5	52 850 974	0	52 850 974
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	10 320 137	-29 160	10 290 977
keskmine krediidirisk	8	12 447 107	-99 343	12 347 764
kõrgendatud krediidirisk	9	9 155 658	-56 934	9 098 724
kõrge krediidirisk	10	300 900	-16 790	284 110
Kokku		87 388 403	-202 227	87 186 176

31.12.2018	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	2 501 946	0	2 501 946
madal krediidirisk	5	0	0	0
madal krediidirisk	6	56 187 349	-60 049	56 127 300
keskmine krediidirisk	7	11 520 605	-24 329	11 496 276
keskmine krediidirisk	8	8 777 002	-85 278	8 691 724
kõrgendatud krediidirisk	9	9 736 341	-68 619	9 667 722
Kokku		88 723 243	-238 275	88 484 968

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2019	31.12.2018
AA+ / Aa1	0.25%	0.26%
AA / Aa2	6.54%	6.29%
AA- / Aa3	6.59%	0.56%
A+ / A1	3.52%	8.27%
A / A2	19.81%	23.64%
A- / A3	12.31%	14.31%
BBB+ / Baa1	12.67%	4.63%
BBB / Baa2	11.57%	13.63%
BBB- / Baa3	7.11%	3.80%
BB+ / Ba1	4.48%	8.93%
BB / Ba2	0.79%	0%
Reitinguta	14.37%	15.67%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne, kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 0,5% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Baltikum	47.31%	51.57%
Euroopa	37.79%	32.47%
Euroopa arenevad turud	1.99%	2.53%
Venemaa	0.11%	0.09%
Põhja-Ameerika	12.34%	11.31%
Aasia arenevad turud	0%	0.74%
Vaikse ookeani piirkond	0.47%	1.30%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	5.20%	4.24%
Kestvuskaubad	2.29%	3.16%
Esmatarbekaubad	1.64%	1.86%
Energia	1.10%	1.53%
Finantssektor	40.18%	36.45%
Valitsus	10.49%	14.74%
Tervishoid	0.60%	0.90%
Tööstussektor	3.13%	3.68%
Informatsioonitehnoloogia	2.26%	2.78%
Materjalid	1.25%	1.97%
Fondid	22.82%	20.42%
Telekommunikatsiooniteenused	4.50%	3.12%
Kommunaalteenused	4.55%	5.16%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks.

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2019	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	81 224 568	0	17 827 468	99 052 036
Fondiosakud	41 505 524	0	167 676 632	209 182 156
Võlakirjad	473 508 226	0	0	473 508 226
Finantsvarad kokku	596 238 318	0	185 504 100	781 742 418

31.12.2018	1. fase	2. fase	3. fase	Kokku
Aktsiad	67 487 816	0	15 850 319	83 338 135
Fondiosakud	42 970 072	0	123 473 461	166 443 533
Võlakirjad	442 024 193	0	0	442 024 193
Finantsvarad kokku	552 482 081	0	139 323 780	691 805 861

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglane väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ning selliseid varasid antud lisas ei kajastata. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised) ja investeeringud, mis on tehtud turutingimustel ning fondivalitseja hinnangul ei ole oluliselt muutunud peale investeeringu tegemise hetke.

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018*. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jookkul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud

ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid.

Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2017	101 737 972	11 809 443	0	113 547 415
Ost/müük	20 438 655	3 426 068	0	23 864 723
Õiglase väärtuse muutus	1 296 835	614 809	0	1 911 644
Saldo 31.12.2018	123 473 462	15 850 320	0	139 323 781
Ost/müük	33 833 039	600 000	0	34 433 039
Õiglase väärtuse muutus	10 370 132	1 377 149	0	11 747 281
Saldo 31.12.2019	167 676 633	17 827 468	0	185 504 101

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2019 on 3. taseme varade väärtus 185 504 101 eurot (31.12.2018: 139 323 781 eurot) ehk 20.22% (31.12.2018: 17.09%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 18 550 410 eurot (31.12.2018: +/- 13 932 378 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	523 853	0.62697	31.12.2011	89 910 363	1.19917
31.12.2003	1 918 680	0.69983	31.12.2012	144 868 508	1.36411
31.12.2004	3 795 003	0.76566	31.12.2013	211 540 636	1.42581
31.12.2005	7 448 007	0.93662	31.12.2014	289 550 714	1.45257
31.12.2006	12 990 309	1.07658	31.12.2015	347 093 665	1.53128
31.12.2007	19 786 962	1.13078	31.12.2016	441 163 597	1.58785
31.12.2008	21 051 309	0.86786	31.12.2017	755 002 597	1.63984
31.12.2009	31 744 254	1.12816	31.12.2018	815 108 201	1.63565
31.12.2010	50 271 982	1.31120	31.12.2019	913 402 021	1.73200

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

Viitlaekumistena on kajastatud laekumata raha osakute lunastamisest summas 587 614 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 42 696 eurot. Seisuga 31.12.2018 oli laekumata raha osakute lunastamisest summas 582 935 eurot, laekumata dividendide nõuded summas 3 274 719 eurot ja laekumata intresside nõuded summas 501 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond L maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2019. aastal moodustasid tasud

kokku 8 973 154 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 555 205 eurot. 2018. aastal moodustasid tasud kokku 9 914 645 eurot, võlgnevus 31.12.2018 seisuga oli 869 349 eurot.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2019. a ja 2018. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2019. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2019 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaruandes avalikustatud Fondi osaku puhaskväärtus 02.01.2020 avalikustatud Fondi osaku puhaskväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2019	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Mõju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	14 028 475	37 982 096	2.71	13.01.2020	2.73	311 432
EFTEN Kinnisvarafond II	68 048	1 065 019	15.65	14.01.2020	15.38	-18 128
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	99 993	133 971	1.34	15.01.2020	1.35	780
Birdeye Timber Fund	329 377	4 249 785	12.90	17.01.2020	13.14	78 886
Birdeye Timber Fund 2	378 245	4 704 460	12.44	17.01.2020	12.49	19 555
LCI5 osa	8 596 650	8 697 231	1.01	17.01.2020	1.03	132 388
Lumi Kodud Aiandi osa	1 967 000	1 965 426	1.00	17.01.2020	1.00	-197
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	2 475 000	9 285 458	3.75	17.01.2020	3.95	488 070
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	5 675 968	6 082 501	1.07	20.01.2020	1.08	65 921
East Capital Baltic Property Fund II	60 053	10 596 290	176.45	22.01.2020	174.50	-117 103
East Capital Baltic Property Fund III	119 466	16 293 923	136.39	22.01.2020	142.09	680 954
PG Direct Equity 2019	1 000 196	1 000 196	1.00	31.01.2020	0.69	-309 685
SG Capital Partners Fund I	7 236 906	8 494 198	1.17	31.01.2020	1.27	725 877
INVL Baltic Sea Growth Fund	1 337 395	1 401 861	1.05	05.02.2020	1.19	192 738
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	5 981 415	7 171 645	1.20	12.02.2020	1.21	37 248
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund	0	0	-	14.02.2020	-	-73 036
Investindustrial VII	374 290	331 468	0.89	14.02.2020	0.56	-120 018
Karma Ventures I SICAV-SIF	4 211 233	3 894 637	0.92	14.02.2020	0.91	-65 623
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	7 420 073	9 318 132	1.26	14.02.2020	1.29	274 884
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	967 092	771 565	0.80	14.02.2020	0.77	-28 562
Tera Ventures II Usaldusfond	149 980	117 918	0.79	17.02.2020	0.71	-11 061
Silver Screen Holdings	8 043 210	5 388 951	0.67	21.02.2020	0.70	241 296
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	895	2 061 937	2 302.60	24.02.2020	2 422.26	107 153
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	894	2 049 250	2 293.08	24.02.2020	2 412.33	106 570
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	5 040	12 369 258	2 454.08	24.02.2020	2 465.79	59 022
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	858	2 078 045	2 422.24	24.02.2020	2 433.58	9 729
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	751	1 743 631	2 322.38	24.02.2020	2 333.73	8 522
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	685	1 679 812	2 452.13	24.02.2020	2 464.11	8 207
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	592	1 431 984	2 420.34	24.02.2020	2 432.58	7 242
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	489	1 036 895	2 120.40	24.02.2020	2 131.29	5 325
BaltCap Private Equity Fund II	4 202 229	7 039 481	1.68	28.02.2020	1.81	579 988
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	1 291 570	1 613 841	1.25	28.02.2020	1.25	3 877
Kokku						3 402 253

Käesolev Eesti valitsuskoosseis soovib muuta kohustuslikku II pensionisammast vabatahtlikuks, andes inimestele võimaluse kätte saada kogu II pensionisambasse kogutud raha (nii inimese enda panustatud 2% kui riigi poolt sotsiaalmaksu arvelt lisatud 4%) enne pensioniiga tingimusel, et saadud raha pealt tasutakse 20% tulumaksu ning järgmised 10 aastat liiguks inimese 4%line sotsiaalmaksu makse riiklikku ehk I sambasse. Riigikogus võeti vastav pensionireformi otsus vastu 29.01.2020, kuid president jättis selle 07.02.2020 välja kuulutamata, viidates võimalikele mitmetele riivetele Eesti Vabariigi põhiseadusega. Pensionireformi eelnõu saadeti sisuliste muudatusteta märtsi alguses teistkordselt presidendile, kes otsustas 20. märtsil taaskord seaduse jätta välja kuulutamata ja saatis selle Riigikohtusse otsustamisele. Seega on võimaliku pensionireformi mõju ulatust keeruline hinnata. 2019. aasta septembris viis fondivalitseja läbi fondi investeringute likviidsuse stressitestimise – testimise läbiviimise hetkel oli fondis likviidsed vahendeid piisavas ulatuses, et vajadusel täita kõik lunastusorderid ühe kuu jooksul täies mahus ka siis, kui fondist liiguks välja üle 50% rahast.

2019. aasta novembris teavitas fondivalitseja avalikkust oma kavatsusest ühendada LHV Pensionifond Eesti fondiga LHV Pensionifond L. Ühendamise põhjuseks on kavandatud pensionireform, mille järel ei oleks enam võimalik LHV Pensionifond Eestiga teha investeringuid sellises mahus ja strateegias, mida fondi luues algset ette nähti. Luba fondide ühendamiseks saadi Finantsinspeksioonilt veebruaris 2020, ühendamine toimub 02.09.2020.

Bilansipäeva järgselt mõjutab fondide tegevust ja majandust laiemalt nii Eestis kui ka kõikjal mujal maailmas Covid-19 koroonaviirus ning sellega paratamatult kaasnevad piirangud ettevõtete majanduslikule tegevusele. LHV Varahaldus fondivalitsejana on suuteline kõikide tegevuste järjepidevust tagama ka kriisilukorras, kus kas enamik või kõik ametikohad töötavad kodukontorist.

Küll aga on 12 märtsil välja kuulutatud ning vähemasti mai alguseni kestav eriolukord rohkemal või vähemal määranud mõjutanud pea kõiki kohalikke ja naaberriikide ettevõtteid, sealhulgas ka LHV Varahalduse pensionifondide poolt hallatavaid börsiväliseid varasid. LHV Varahaldus on ka alternatiivsete varade puhul hoidnud investeringute tegemisel pigem konservatiivset joont. Kõik kinnisvarainvesteeringud on tehtud võlga kaasamata, võlakirjainvesteeringud tehtud tugeva tagatisstruktuuriga ettevõtete vastu, kellel mitmeid alternatiivseid tuluvallikaid. Potentsiaalne negatiivne mõju esialgu eeldatud tootlusele lühiajalises perspektiivis on loomulikult olemas, kuid kõikide investeringute puhul eeldame, et pikemas plaanis on nad jätkusuutlikud ja eeldatud tootlusega.

Suuremad USA ja Euroopa aktsiaturud on langenud veebruaris saavutatud turutipust enam kui kolmandiku võrra. Kuivõrd LHV Varahalduse aktiivselt juhitud fondid olid ka enne koroonaviiruse laialdasemat levikut aktsiaturgude osas ettevaatlikud, on ka negatiivne mõju võrreldes teiste turuosalistega olnud oluliselt väiksem. Bilansipäeva järgselt märtsi kuus pärast turgude järsku langust on Aktiivselt juhitud fondid L ja XL võrreldes bilansipäevaga võtnud oluliselt aktiivsema hoiaku ka avalikesse turgudesse investeerimisel.

Fondi puhasväärtuse võrdlus:

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2019	913 402 021	1.73200
26.03.2020	897 897 889	1.68671

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2019	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	21	17 314 336	15 961	56.53%
AS LHV Pank	73	225 257 307	2 252	7.98%
AS SEB Pank	19	50 416 782	8 957	31.72%
Ilma maaklerita	0	0	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	0	0	0	0.00%
AS LHV Pank	0	0	0	0.00%
AS SEB Pank	2	6 700 272	1 063	3.77%
Ilma maaklerita	120	221 461 783	0	0.00%
Kokku	235	521 150 480	28 233	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 2 252 EUR AS-le LHV Pank.

2018	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	11	33 511 943	13 176	71.82%
AS LHV Pank	70	157 689 385	1 185	6.46%
AS SEB Pank	8	27 173 922	3 985	21.72%
Ilma maaklerita	2	1 909 449	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	0	0	0	0.00%
AS LHV Pank	0	0	0	0.00%
AS SEB Pank	1	1 020 000	0	0.00%
Ilma maaklerita	65	76 029 217	0	0.00%
Kokku	157	297 333 916	18 346	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 185 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2019

(eurodes)

Emiteent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emiteendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								785 687 190		868 928 594	94.78%
Võlakirjad								553 026 094		560 694 402	61.16%
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300111459	EUR	5.50%	949.00	8 990 826	966.40	9 155 658	1.00%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	300 000	100.30	300 900	0.03%
Autolist 3% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111137	EUR	3.00%	625.18	4 967 090	629.57	5 001 949	0.55%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	5 167 000	1 029.26	5 318 188	0.58%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	3.96%	1 000.77	15 815 235	1 015.14	16 042 240	1.75%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.11%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 711 000	1 005.06	2 724 724	0.30%
Coop Pank 1.25% 02/03/2021 ²	NR	-	Eesti	EE3300111434	EUR	1.25%	1 000.00	3 000 000	1 010.35	3 031 042	0.33%
Coop Pank 7.58 % 29/03/2029 ²	NR	-	Eesti	EE3300111699	EUR	7.58%	1 000.00	1 930 000	1 019.58	1 967 793	0.21%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	BBB-	S&P	Eesti	XS0235372140	EUR	-0.14%	1 181.84	1 946 493	1 046.29	1 723 234	0.19%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	0.77%	1 007.84	4 283 314	1 065.51	4 528 433	0.49%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	3 671 000	1 014.17	3 723 006	0.41%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.48%	999.07	4 539 794	1 018.79	4 629 361	0.50%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	5.35%	1 000.02	182 003	1 051.82	191 432	0.02%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	6.36%	1 000.00	195 000	1 035.39	201 901	0.02%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	0.75%	996.98	32 569 363	1 016.31	33 200 906	3.62%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	31 196 236	100 004.47	31 101 391	3.39%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	750.00	3 665 250	754.39	3 686 722	0.40%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26 ²	NR	-	Eesti	EE3300111632	EUR	2.85%	900.00	4 410 000	900.93	4 414 539	0.48%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.86	2 311 584	0.86	2 313 627	0.25%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	-0.03%	87 359.58	960 955	127 366.19	1 401 028	0.15%
Banco Santander 1.375% 14/12/22	A	Fitch	Hispaania	XS1330948818	EUR	0.01%	105 568.85	5 067 305	104 084.87	4 996 073	0.54%
Allianz Finance 08/07/41	A+	S&P	Holland	DE000A1GNAH1	EUR	3.60%	96 517.76	2 219 908	110 854.03	2 549 643	0.28%
DT 2.125% 18/01/21	BBB+	S&P	Holland	XS0875796541	EUR	-0.13%	1 045.67	4 733 743	1 043.94	4 725 926	0.52%
Allianz 07/12/20	AA-	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.33%	101 218.32	2 429 240	100 413.42	2 409 922	0.26%
Vonovia Finance 22/12/22	BBB+	S&P	Holland	DE000A19X793	EUR	0.02%	99 964.50	799 716	100 099.30	800 794	0.09%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A3	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.06%	100 284.78	10 128 763	99 857.00	10 085 557	1.10%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	-0.28%	1 006.03	9 441 587	1 000.74	9 391 945	1.02%
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.03%	1 004.85	6 109 502	999.15	6 074 832	0.66%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	2.06%	900.26	3 058 792	897.02	3 059 720	0.33%
Siaulių Bankas 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	13 630 000	10 013.44	13 648 322	1.49%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	-0.12%	0.01	316 503	0.01	299 759	0.03%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.10%	110.36	12 976 546	110.01	12 935 115	1.41%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.04%	0.01	4 643 388	0.01	4 284 772	0.47%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.05%	0.01	1 112 771	0.01	1 110 866	0.12%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A	S&P	Leedu	XS0485991417	USD	2.38%	1 095.58	3 580 740	920.49	3 332 165	0.36%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Baa3	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.03	11 520 040	10 042.02	11 568 404	1.26%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa3	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 000.04	10 170 040	10 055.24	10 226 174	1.12%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.36%	999.01	8 260 826	1 048.13	8 666 988	0.95%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.11%	975.93	6 121 055	1 027.56	6 444 857	0.70%
Latvia 2.625% 21/01/21	A	S&P	Läti	XS1017763100	EUR	-0.21%	1 026.40	20 359 691	1 054.74	20 921 817	2.28%
Latvia 1.375% 23/09/25	A	S&P	Läti	XS1295778275	EUR	-0.02%	1 018.98	9 623 248	1 083.72	10 234 645	1.12%
Latvia 0.375% 27/01/22	A-	Fitch	Läti	LV0000570141	EUR	0.01%	1 004.42	3 634 984	1 010.98	3 658 746	0.40%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.07%	997.92	5 245 088	1 013.88	5 328 944	0.58%
BNP Paribas 0.75% 11/11/22	AA-	Fitch	Prantsusmaa	XS1394103789	EUR	-0.07%	1 031.82	8 500 126	1 024.59	8 440 610	0.92%
BNP Paribas 2.875% 24/10/22	AA-	Fitch	Prantsusmaa	XS0847433561	EUR	-0.03%	1 090.00	7 991 845	1 087.15	7 970 995	0.87%
Orange 3.875% 14/01/21	Baa1	Moody's	Prantsusmaa	XS0563306314	EUR	-0.23%	53 842.33	2 369 062	54 000.19	2 376 008	0.26%
Orange 0.5% 15/01/22	BBB+	Fitch	Prantsusmaa	FR0013396496	EUR	-0.04%	100 829.29	8 268 002	101 580.45	8 329 597	0.91%
Orange 3% 15/06/22	BBB+	S&P	Prantsusmaa	XS0794245018	EUR	-0.05%	110 885.05	776 195	109 125.15	763 876	0.08%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.56%	1.12	26 012 184	1.08	25 183 694	2.75%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	-0.12%	100 077.94	7 605 924	100 310.00	7 623 560	0.83%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.32%	100 821.00	2 016 420	100 066.00	2 001 320	0.22%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.38%	991.63	4 174 782	1 124.03	4 732 155	0.52%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	0.64%	1 043.31	6 607 268	1 124.98	7 124 521	0.78%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	1.90%	97 535.76	6 729 967	107 856.76	7 442 116	0.81%
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	-0.22%	100 666.88	9 664 020	100 265.00	9 625 440	1.05%
Fortum 2.25% 06/09/22	BBB	Fitch	Soome	XS0825855751	EUR	0.15%	1 065.93	9 691 415	1 063.18	9 666 443	1.05%
Neste Oil 2.125% 17/03/22	NR	-	Soome	FI4000148671	EUR	0.41%	102 434.60	1 946 257	105 434.94	2 003 264	0.22%
Sampo 3.375% 23/05/49	Baa1	Moody's	Soome	XS1995716211	EUR	3.61%	1004.89	12 815 394	1 141.72	14 560 372	1.59%
HSBC Holdings Plc 04/12/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	0.01%	100 666.88	9 664 020	99 980.00	9 598 080	1.76%
China Development Bank 01/06/21	BBB	Fitch	Soome	XS0418729934	EUR	0.17%	1 119.97	1 859 152	1 059.56	1 758 876	0.26%
China Development Bank 0.375% 16/11/21	A1	Moody's	Šveits	XS1711173218	EUR	0.07%	1 001.86	14 764 467	1 006.15	14 827 648	1.62%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
IDAVAN 0 12/11/21	NR	-	Taani	DK0030406152	EUR	6.50%	0.01	4 439 020	0.01	4 455 030	0.49%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	5.89%	872.99	7 945 739	952.05	9 072 040	0.99%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba2	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	5.82%	811.03	3 774 200	926.34	4 420 505	0.48%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	-0.22%	1 008.19	11 526 654	1 007.26	11 516 044	1.26%
JP Morgan 1.375% 16/09/21	A2	Moody's	USA	XS1110449458	EUR	-0.20%	1 031.28	3 521 825	1 031.07	3 521 112	0.38%
Bank of America 04/05/23	A2	Moody's	USA	XS1602557495	EUR	0.14%	1 010.02	4 321 859	1 008.72	4 316 318	0.47%
Bank of America 07/02/22	A2	Moody's	USA	XS1560862580	EUR	0.15%	1 003.82	13 219 321	1 005.74	13 244 531	1.44%
Goldman Sachs 29/05/20	BBB+	S&P	USA	XS1240146891	EUR	-0.26%	1 001.70	8 225 991	1 002.55	8 232 913	0.90%
JP Morgan Chase And Co 27/01/20	A2	Moody's	USA	XS1174472511	EUR	-0.40%	1 005.45	17 444 531	1 000.63	17 360 923	1.89%
Morgan Stanley 21/05/21	BBB+	S&P	USA	XS1824289901	EUR	-0.06%	993.63	8 159 696	1 000.84	8 218 898	0.90%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	-0.23%	1 004.71	3 133 690	1 001.43	3 123 459	0.34%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.07%	1 013.89	6 936 033	1 014.42	6 939 630	0.76%
UPS 15/07/20	A2	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.30%	1 010.14	7 357 845	1 001.71	7 296 424	0.80%
Wells Fargo And Company 26/04/21	A-	S&P	USA	XS1400169428	EUR	-0.26%	1 002.18	7 684 730	1 006.70	7 719 406	0.84%
Wells Fargo And Company 31/01/22	A-	S&P	USA	XS1558022866	EUR	-0.06%	998.82	7 873 693	1 003.34	7 909 337	0.86%
Oodatav krediitkajuhju (võlakirjad)										- 202 227	- 0.02%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					79 310 954		99 052 036	10.80%
LCI5 osa	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	8 596 650	1.03	8 829 619	0.96%
Arco Vara ¹	Eesti	EE3100034653	EUR	1.50	1 251 255	1.14	948 510	0.10%
Coop Pank	Eesti	EE3100007857	EUR	1.15	621 000	1.07	577 800	0.06%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 282 456	0.83	1 529 444	0.17%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	1.35	134 751	0.01%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	1 967 000	1.00	1 965 230	0.21%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	3.73	9 225 000	3.95	9 773 527	1.07%
Roovlimae Holding (Thermory)	Eesti	EE3100130790	EUR	1 353.49	1 607 942	1 926.72	2 288 943	0.25%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	4 893 015	0.98	6 598 965	0.72%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.29	4 083 371	8.90	6 867 418	0.75%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	8 796 334	1.99	10 271 013	1.12%
VH KV 001 osa	Eesti	EE3100003930	EUR	0.00	0	0.94	1 761	0.00%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	0.00	0	1.35	2 471	0.00%
Banco Santander	Hispaania	ES0113900J37	EUR	3.53	2 265 944	3.73	2 393 433	0.26%
Rakuten Inc	Jaapan	JP3967200001	JPY	9.03	1 394 186	7.67	1 226 833	0.13%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Barrick Gold Corp ¹	Kanada	CA0679011084	USD	15.37	2 276 657	16.55	2 417 114	0.26%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.53	521 868	2.11	718 738	0.08%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.71	469 179	1.45	961 500	0.10%
Linas Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.57	318 542	0.58	322 900	0.04%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	2 748 900	4.30	1 125 740	0.12%
Siaulių Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.18	610 499	0.51	1 732 861	0.19%
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	4 021 605	0.70	5 630 247	0.61%
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.62	1 815 923	7.30	3 661 943	0.40%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	1 145 170	92.52	1 020 126	0.11%
Eastnine	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.70	239 858	13.15	562 263	0.06%
Swedbank ¹	Rootsi	SE0000242455	SEK	12.32	2 313 096	13.35	2 551 142	0.28%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	1 321 972	49.37	967 652	0.11%
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	3 346 956	116.54	3 496 200	0.38%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	1 219 328	176.24	1 586 160	0.17%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.13	1 136 969	63.08	3 394 713	0.37%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	793 916	6.00	922 630	0.10%
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	3.17	621 365	31.02	6 088 916	0.66%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	8.29	1 549 628	12.97	2 423 444	0.26%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	225.58	1 399 252	289.29	1 816 768	0.20%
PFNONWOVENS	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	32.15	862 213	27.55	781 466	0.09%
Newmont Mining ¹	USA	US6516391066	USD	24.24	1 578 710	38.68	2 448 501	0.27%
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.89	1 801 661	0.80	1 011 294	0.11%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						153 350 142	209 182 156	22.82%	
Kinnisvarafondid						65 857 144	91 215 666	9.95%	
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.72	24 162 310	2.73	38 293 528	4.18%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	719 511	15.38	1 046 891	0.11%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	11.19	3 685 999	13.14	4 328 670	0.47%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.10	4 199 405	12.49	4 724 015	0.52%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	5 675 968	1.08	6 148 422	0.67%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	99.83	5 994 774	174.50	10 479 187	1.14%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.71	14 182 271	142.09	16 974 878	1.85%
SG Capital Partners Fund 1	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	7 236 906	1.27	9 220 075	1.01%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						34 395 629		41 505 524	4.53%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	39.01	4 562 440	50.39	5 892 441	0.64%
TRIGON - New Europe Fund D	Trigon Capital	Luksemburg	LU1687403102	EUR	24.10	6 500 034	24.19	6 524 274	0.71%
Pictet Water P Cap	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU0104884860	EUR	159.03	570 720	368.34	1 321 886	0.14%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	148 321	0.25	257 116	0.03%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	95.92	3 836 728	113.52	4 540 800	0.50%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.07	2 707 333	41.30	4 129 500	0.45%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.31	8 283 550	91.06	10 016 600	1.09%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	41.98	7 786 503	47.87	8 822 907	0.96%
Erakapitalifondid						53 097 369		76 460 966	8.34%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	BaltCap	Eesti	-	EUR	-	0	-	- 73 036	- 0.01%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap	Eesti	-	EUR	1.00	1 291 570	1.25	1 617 718	0.18%
Usaldusfond Equity United PE I	United Partners Group	Eesti	-	EUR	1.00	115 164	0.23	26 500	0.00%
Usaldusfond Superangel One	Superangel	Eesti	-	EUR	1.00	1 448 371	0.92	1 326 584	0.14%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	149 980	0.71	106 856	0.01%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	967 092	0.77	743 004	0.08%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	481 139	3.28	1 578 419	0.17%
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	1 337 395	1.19	1 594 599	0.17%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	6 050 000	1 170.95	7 084 248	0.77%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	114.58	102 607	2 422.26	2 169 090	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	100.73	90 022	2 412.33	2 155 820	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 082.68	5 457 018	2 465.79	12 428 279	1.36%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	847.83	727 351	2 433.58	2 087 773	0.23%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 031.83	774 694	2 333.73	1 752 153	0.19%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 143.97	783 665	2 464.11	1 688 019	0.18%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 383.77	818 701	2 432.58	1 439 226	0.16%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 780.58	870 719	2 131.29	1 042 220	0.11%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	4 202 229	1.81	7 619 469	0.83%
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	5 981 415	1.21	7 208 893	0.79%
Karma Ventures I SICAV-SIF	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	4 211 233	0.91	3 829 014	0.42%
Novalpina Capital Partners I	Novalpina Capital	Luksemburg	-	EUR	1.00	6 359 908	1.08	6 849 220	0.75%
PG Direct Equity 2019	Partners Group Management I	Luksemburg	-	EUR	1.00	1 000 196	0.69	690 511	0.08%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2019	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
QS Club Fund II	Quilvest	Luksemburg	-	USD	1.00	1 590 346	1.00	1 415 654	0.15%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	492 191	0.56	276 267	0.03%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	7 420 073	1.29	9 593 016	1.05%
Investindustrial VII	Investindustrial	Suurbritannia	-	EUR	1.00	374 290	0.56	211 450	0.02%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										47 800 574	5.21%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			75 791	75 791	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			46 218 923	46 218 923	5.04%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			10 000	10 000	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			447 041	447 041	0.05%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			97 411	97 411	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			4 566	4 566	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			946 842	946 842	0.10%
3. Muud varad										630 310	0.07%
Muud nõuded										587 614	0.06%
Laekumata dividendid										42 696	0.00%
VARAD KOKKU										917 359 478	100.06%

Fondi kohustused	- 555 205	- 0.06%
-------------------------	------------------	----------------

FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	916 804 273	100.00%
----------------------------------	--------------------	----------------

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2018

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								733 504 275		780 290 829	95.73%
Võlakirjad								532 122 407		530 509 161	65.08%
Alexela Tanklad 5.5% 02/03/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300111459	EUR	5.50%	978.00	9 265 572	995.93	9 435 441	1.16%
Arco Vara 12% 21/12/20 ²	NR	-	Eesti	EE3300111624	EUR	12.00%	100.00	300 000	100.30	300 900	0.04%
Autolist 3% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111137	EUR	3.00%	775.23	6 159 192	780.67	6 202 417	0.76%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	5 167 000	1 029.26	5 318 188	0.65%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.30%	1 000.77	14 361 037	1 004.14	14 409 393	1.77%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	1 000 000	1 000.54	1 000 542	0.12%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 711 000	1 005.06	2 724 724	0.33%
Coop Pank 1.25% 02/03/2021 ²	NR	-	Eesti	EE3300111434	EUR	1.25%	1 000.00	5 000 000	1 010.35	5 051 736	0.62%
Eesti Energia 4.5% 18/11/20	Baa3	Moody's	Eesti	XS0235372140	EUR	0.35%	1 181.84	1 946 493	1 082.97	1 783 654	0.22%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	Baa3	Moody's	Eesti	XS1292352843	EUR	1.63%	1 007.84	4 283 314	1 040.53	4 422 259	0.54%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.64%	999.07	4 539 794	1 015.93	4 616 392	0.57%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	5.87%	1 000.00	195 000	1 070.39	208 726	0.03%
Luminor 1.5% 18/10/21	Baa2	Moody's	Eesti	XS1894121695	EUR	1.72%	996.98	32 569 363	997.09	32 572 972	4.00%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 309.44	31 196 236	100 004.47	31 101 391	3.82%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	850.00	4 153 950	854.98	4 178 285	0.51%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/12/26	NR	-	Eesti	EE3300111632	EUR	2.85%	1 000.00	4 900 000	1 001.03	4 905 043	0.60%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.93	2 499 736	0.93	2 501 946	0.31%
China Development Bank 2.625% 24/01/22	A+	S&P	Hiina	XS1553211134	USD	3.48%	873.01	6 371 621	861.81	5 998 213	0.74%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	0.62%	87 359.58	960 955	126 062.19	1 386 684	0.17%
Allianz Finance 08/07/41	A+	S&P	Holland	DE000A1GNAH1	EUR	2.80%	96 517.76	2 219 908	113 600.60	2 612 814	0.32%
Allianz 07/12/20	AA	Fitch	Holland	DE000A19S4T0	EUR	-0.15%	101 218.32	2 429 240	100 660.27	2 415 846	0.30%
Vonovia Finance 22/12/22	BBB+	S&P	Holland	DE000A19X793	EUR	0.54%	99 964.50	799 716	98 419.50	787 356	0.10%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A2	Moody's	Holland	DE000A19HBM3	EUR	0.47%	100 284.78	10 128 763	98 416.00	9 940 016	1.22%
DT 03/04/20	BBB+	Fitch	Holland	XS1382791892	EUR	0.05%	1 006.03	9 441 587	999.91	9 384 170	1.15%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
STEDIN 0 10/24/22	A-	S&P	Holland	XS1705553417	EUR	0.24%	1 004.85	6 109 502	990.77	6 023 882	0.74%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	0.04%	100 310.29	6 219 238	100 000.00	6 200 000	0.76%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.16%	101 310.64	2 836 698	100 503.95	2 814 110	0.35%
DBJJP 1.625% 25/09/19	A+	S&P	Jaapan	XS0833058273	USD	2.77%	872.26	1 391 655	869.85	1 378 712	0.17%
DBJJP 2.125% 30/01/19	A+	S&P	Jaapan	XS1017612158	USD	2.46%	1 773.27	2 538 211	1 761.60	2 504 991	0.31%
BK Tokyo-Mitsubishi 2.3% 05/03/2020	A	S&P	Jaapan	USJ0423YCB86	USD	3.22%	883.27	3 058 792	870.56	2 969 468	0.36%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A+	S&P	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.78%	884.06	12 196 408	858.70	11 055 714	1.36%
LIEENE 1.875% 10/07/28	BBB+	S&P	Leedu	XS1853999313	EUR	2.05%	982.90	2 768 840	993.94	2 799 924	0.34%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.94%	982.84	5 236 583	1 014.32	5 404 271	0.66%
Siauli Bankas 21/12/20	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000432015	EUR	0.60%	100.00	16 000 000	100.02	16 002 630	1.96%
Lithuania 3.4% 03/10/20	A-	Fitch	Leedu	LT0000607087	EUR	0.05%	0.01	316 503	0.01	309 048	0.04%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.74%	110.36	12 976 546	108.07	12 707 517	1.56%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.32%	0.01	4 643 388	0.01	4 446 205	0.55%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A	S&P	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 082.44	13 153 856	1 190.47	14 466 540	1.77%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A	S&P	Leedu	LT0000610065	EUR	0.42%	0.01	1 112 771	0.01	1 133 384	0.14%
Lithuania 2.125% 29/10/26	A	S&P	Leedu	XS1130139667	EUR	0.85%	1 008.02	6 225 510	1 099.92	6 793 092	0.83%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A	S&P	Leedu	XS0485991417	USD	3.11%	1 074.91	3 580 740	938.63	3 397 823	0.42%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.03	11 520 040	10 042.30	11 568 732	1.42%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.50%	10 000.04	10 170 040	10 055.57	10 226 520	1.25%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.90%	999.01	8 260 826	1 044.25	8 634 896	1.06%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.20%	975.93	6 121 055	1 053.11	6 605 086	0.81%
Latvia 2.625% 21/01/21	A	S&P	Läti	XS1017763100	EUR	0.05%	1 026.40	20 359 691	1 077.74	21 378 045	2.62%
Latvia 1.375% 23/09/25	A	S&P	Läti	XS1295778275	EUR	0.76%	1 018.98	9 623 248	1 043.73	9 856 981	1.21%
Latvia 0.375% 27/01/22	A	S&P	Läti	LV0000570141	EUR	0.40%	1 004.42	3 634 984	1 002.71	3 628 817	0.45%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.67%	997.92	5 245 088	1 005.21	5 283 369	0.65%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.24%	1.12	26 012 184	1.10	25 543 587	3.13%
GECINA 30/06/22	A-	S&P	Prantsusmaa	FR0013266343	EUR	0.53%	100 077.94	7 605 924	98 397.00	7 478 172	0.92%
TOTAL 03/19/20	Aa3	Moody's	Prantsusmaa	XS1139316555	EUR	-0.18%	100 821.00	2 016 420	100 219.00	2 004 380	0.25%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	1.19%	1 027.64	7 846 062	1 022.51	7 806 830	0.96%
SEB 1.875% 14/11/19	Aa2	Moody's	Rootsi	XS0854425625	EUR	-0.11%	1 056.16	1 305 410	1 019.67	1 260 318	0.15%
Romania 4.875% 07/11/19	BBB-	S&P	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.25%	1 105.77	2 658 278	1 050.96	2 526 513	0.31%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.22%	991.63	4 174 782	1 097.54	4 620 648	0.57%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.57%	1 043.31	6 607 268	1 080.25	6 841 202	0.84%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	2.42%	97 535.76	6 729 967	99 301.73	6 851 819	0.84%
BASF 15/11/19	A	S&P	Saksamaa	XS1718416586	EUR	-0.22%	1 005.80	9 541 002	1 001.85	9 503 549	1.17%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
SAP 13/03/21	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A2G8VS7	EUR	0.01%	100 666.88	9 664 020	99 980.00	9 598 080	1.18%
Fortum 6% 20/03/19	BBB	Fitch	Soome	XS0418729934	EUR	0.17%	1 119.97	1 859 152	1 059.56	1 758 876	0.22%
Neste Oil 2.125% 17/03/22	NR	-	Soome	FI4000148671	EUR	0.83%	102 434.60	1 946 257	105 753.53	2 009 317	0.25%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.19%	1 100.24	4 297 539	1 038.57	4 056 644	0.50%
OP Bank 1.125% 17/06/19	Aa3	Moody's	Soome	XS1077588017	EUR	-0.15%	1 035.22	1 000 021	1 011.95	977 546	0.12%
Sampo 1.125% 24/05/19	A3	Moody's	Soome	XS1370701549	EUR	-0.09%	1 022.79	10 502 993	1 011.58	10 387 932	1.27%
IDAVAN 0 12/11/21	NR	-	Taani	DK0030406152	EUR	8.81%	0.01	4 439 020	0.01	4 188 690	0.51%
Danske Bank 7% Perpetual	BB+	S&P	Taani	XS1825417535	USD	7.72%	856.52	7 945 739	787.88	7 507 668	0.92%
Danske Bank 6.125% Perpetual	Ba1	Moody's	Taani	XS1586367945	USD	7.46%	795.73	3 774 200	775.68	3 701 542	0.45%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A+	Fitch	USA	XS1002977103	EUR	0.77%	1 039.28	13 315 253	1 018.58	13 050 000	1.60%
Berkshire Hathaway 0.25% 17/01/21	AA	S&P	USA	XS1548792420	EUR	0.08%	1 008.39	4 167 691	1 005.80	4 156 986	0.51%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A2	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	3.48%	869.51	19 876 155	855.27	18 520 793	2.27%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A-	S&P	USA	US949746SA05	USD	3.65%	853.57	19 509 812	848.42	18 372 550	2.25%
AT And T 03/08/20	A-	Fitch	USA	XS1862437909	EUR	0.12%	1 004.71	3 133 690	999.69	3 118 025	0.38%
AT And T 05/09/23	BBB	S&P	USA	XS1907118464	EUR	0.83%	1 013.89	6 936 033	986.99	6 752 002	0.83%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.04%	1 010.14	7 357 845	1 002.87	7 304 902	0.90%
Võlakirjade oodatav krediitrikahju										-238 275	- 0.03%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					72 111 133		83 338 135	10.22%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	EUR	1.50	1 251 255	1.12	931 869	0.11%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.23	2 282 456	1.04	1 928 026	0.24%
EFTEN Balti Kinnisvaraportfell	Eesti	EE3100017138	EUR	2.14	213 534	1.70	170 328	0.02%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	1 967 000	1.00	1 966 607	0.24%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	3.59	8 625 000	3.59	8 616 720	1.06%
Roovlimae Holding (Ha Serv)	Eesti	EE3100130790	EUR	1 353.49	1 607 942	1 747.88	2 076 481	0.25%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.72	4 893 015	1.02	6 862 654	0.84%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.29	4 083 371	8.42	6 497 040	0.80%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	8 796 334	2.04	10 555 601	1.29%
Rakuten Inc ¹	Jaapan	JP3967200001	JPY	8.75	1 394 186	5.85	935 717	0.11%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.87	1 209 893	1.60	1 037 654	0.13%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.69	490 906	1.33	938 100	0.12%
Linat Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.57	1 007 195	0.64	1 132 624	0.14%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	2 748 900	8.00	2 094 400	0.26%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest	
Siauli Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.18	610 499	0.40	1 373 275	0.17%	
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	4 021 605	0.62	4 986 790	0.61%	
Grindeks	Läti	LV0000100659	EUR	8.41	3 350 570	6.50	2 589 665	0.32%	
Olainfarm	Läti	LV0000100501	EUR	3.62	1 815 923	6.70	3 360 961	0.41%	
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.59	787 870	14.16	1 162 451	0.14%	
Eastnine	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.81	239 858	9.06	387 280	0.05%	
Metro AG	Saksamaa	DE0008FB0019	EUR	18.74	1 137 124	13.40	812 594	0.10%	
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	1 321 972	45.91	899 836	0.11%	
Ceconomy AG ¹	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.68	526 490	3.15	190 849	0.02%	
Siemens	Saksamaa	DE0007236101	EUR	111.57	6 024 521	97.38	5 258 520	0.65%	
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	2 438 657	138.92	2 500 560	0.31%	
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.13	1 136 969	47.10	2 534 734	0.31%	
Metsa Board ¹	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	793 916	5.12	787 968	0.10%	
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	9.50	621 365	67.36	4 407 365	0.54%	
Nokian Renkaat	Soome	FI0009005318	EUR	28.65	672 867	26.82	629 921	0.08%	
Stora Enso ¹	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	398 104	10.09	852 596	0.10%	
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	217.27	1 399 252	215.99	1 356 422	0.17%	
PFNONWOVENS	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	31.75	862 213	31.33	888 749	0.11%	
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	23.78	1 578 710	30.26	1 915 767	0.24%	
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.78	1 801 661	0.56	698 011	0.09%	

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						129 270 735		166 443 533	20.42%
Kinnisvarafondid						52 990 261		74 304 707	9.12%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.72	24 162 310	2.67	37 485 488	4.60%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	719 511	15.02	1 021 754	0.13%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.59	2 568 212	12.88	3 125 146	0.38%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.59	2 499 448	11.65	2 749 363	0.34%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	4 300 783	1.01	4 338 345	0.53%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	99.83	5 994 774	174.87	10 501 406	1.29%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	116.54	12 745 223	137.92	15 083 205	1.85%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						43 366 532		42 970 071	5.27%
iShares DAX EX	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933931	EUR	103.75	11 464 012	91.06	10 062 130	1.23%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.07	5 490 498	33.16	6 724 881	0.83%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.31	8 283 550	69.79	7 676 900	0.94%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B4Z25J44	EUR	39.01	4 562 440	43.19	5 050 781	0.62%
DB X-Trackers MSCI Europe Small Cap	Xtrackers	Luksemburg	LU0322253906	EUR	39.34	3 934 477	36.65	3 664 500	0.45%
Invesco Asia Opportunities Equity Fund	Invesco Management Swedbank Management Company S.A.	Luksemburg	LU0115143082	EUR	104.42	200 000	93.39	178 877	0.02%
SEF-LHV Persian Gulf Fund	Pictet Funds Europe	Luksemburg	LU1138349862	EUR	6.01	147 976	10.66	262 146	0.03%
Pictet Water P Cap	Templeton Asset Management	Luksemburg	LU0104884860	EUR	159.03	570 720	273.87	982 855	0.12%
Fondul Proprietatea	Aberdeen Asset Managers	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.13	350 244	0.19	454 423	0.06%
Aberdeen Emerging Markets Equity Income Fund	WisdomTree Investments	USA	US00301W1053	USD	9.07	344 815	5.55	220 808	0.03%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund ¹	Templeton Investment Management	USA	US97717W8516	USD	41.19	7 786 503	40.52	7 466 967	0.92%
Templeton Emerging Markets Fund		USA	US8801911012	USD	13.92	231 297	11.53	224 803	0.03%
Erakapitalifondid						32 913 942		49 168 755	6.03%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap	Eesti	-	EUR	1.00	783 282	0.98	765 251	0.09%
Usaldusfond Superangel One	Superangel	Eesti	-	EUR	1.00	358 309	0.80	287 022	0.04%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures	Eesti	-	EUR	1.00	14 672	- 0.62	- 9 154	0.00%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	307 545	0.61	188 321	0.02%
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	621 714	3.31	2 060 652	0.25%
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	KJK Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	1 650 000	953.29	1 572 928	0.19%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	235.71	225 745	2 195.87	2 103 070	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	241.56	230 885	2 186.13	2 089 499	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 178.85	6 407 238	2 169.95	11 794 045	1.45%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	958.79	886 991	2 142.82	1 982 351	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 122.30	908 636	2 052.12	1 661 433	0.20%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 235.53	912 705	2 166.83	1 600 666	0.20%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 455.63	928 689	2 136.74	1 363 236	0.17%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.24	950 358	1 871.15	986 695	0.12%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	4 689 568	1.43	6 700 713	0.82%
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	4 950 439	1.18	5 820 445	0.71%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2018	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Karma Ventures I SICAV-SIF	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	2 152 019	0.76	1 634 594	0.20%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	521 352	0.61	317 160	0.04%
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	5 413 795	1.15	6 249 828	0.77%

Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										31 828 566	3.90%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			30 065	30 065	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			28 593 491	28 593 491	3.51%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			4 845	4 845	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			60 624	60 624	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			35 776	35 776	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			10 630	10 630	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			3 093 135	3 093 135	0.38%
3. Muud varad										3 858 155	0.47%
Muud nõuded										583 436	0.07%
Laekumata dividendid										3 274 719	0.40%
VARAD KOKKU										815 977 550	100.11%
Fondi kohustused										- 869 349	- 0.11%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										815 108 201	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud.

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid.

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

LHV Pensionifond L osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond L (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Mida me auditeerisime

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilanssi seisuga 31. detsember 2019;
 - tulude ja kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet (kuid ei hõlma aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatseb Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;

- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Verner Uibo'.

Verner Uibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

30. märts 2020
Tallinn, Eesti